

KLIMAREN AUZIAN ERABAKIAK BIDERATZEA DA ULTRA-ABERATSEN ESTRATEGIA

Klase ikuspegitik aztertzen du klima larrialdia Edouard Morena politologoak, eta *Fin du monde et petits fours: Les ultra-riches face à la crise climatique* ("Munduaren bukaera eta 'petits fours'-ak: ultra-aberatsak krisi klimatikoaren parean") liburua plazaratu berri du. Ultra-aberatsen neurrigabeko kontsumoa baino kaltegarriagoak ditu ondoko bi ardatzak: beraien dirutza zertan inbertitzen duten eta trantsizio-politikak kontrolatzeko eta bideratzeko darabiltzaten estrategiak.

JENOFA BERHOKOIRIGOIN

Bistan da badirela beraien yate eta jet-set nazkagarriak, kabiak eta xanpain botailak, luxuzko bunkerrak zein Niloko krokodilo edo zibellina larruzko berokiak. Ultra-aberatsek neurrigabeko kontsumo heina daukate eta badirudi klima aldaketan eragindakoz ez direla kontziente. Urtean batez beste 8.190 tona CO₂ ondorioztatzen ditu bilioi bakoitza bakar batek –herriar “ohiko” batek baino mila aldiz gehiago–. Baina Londreseko Unibertsitatean ikerlari den Edouard Morenak dio kontsumo horri begiratzea ez dela nahikoa. Kontsumitzaile izateaz gain, eragile ere direlako: “Klimaren aldeko konpromisoa hartzen duten ultra-aberatsak beraien boterea babesten saiatzen dira batez ere”.

Joera indibidualistatik harago, ultra-aberatsen klasearen iraupenerako eta aberasten segitu ahal izateko landuriko bideak xeheki aztertzen ditu Morenak *Fin du monde et petits fours: les ultra-riches face à la crise climatique* (“Munduaren bukaera eta ‘petits fours’-ak: ultra-aberatsak krisi klimatikoaren parean”). Bere tesia osatzeko, ondoko bi osagaiak xeheki ikertu ditu: beraien inbertsioak eta trantsizioaren aldeko inplikazioa.

“Daukaten aberastasunaren ikaragarriko heinak gaitu ultra-aberatsak eta herriar xumeok elkarrengandik bereizten. Baina dirua ez dute bururdiaren azpian gordetzen, proiektu klimatizidetan

inbertitzen dabilta”. Zifra bakar bat horren erakusle gisa: inbertsioen eragina kontuan hartuz, urtean 2,4 milioi tona CO₂ ondorioztatzen du ultra-aberats batek –ohiko herriar baten finantza inbertsioek, ordea, 10,7 tona CO₂–. Greenpeace eta Oxfam gobernuz kanpoko erakundeek iazko udan plazaraturiko datuak dira, Frantziako 63 bilioi bakoitza nagusiki inbertituriko enpresen karbono-aztarnari begiratu eta proportzionalki dagokiona bideratuz bakoitzari. “Beraien aktibo-zorroari –erran nahi baitu inbertsioei– begiratzerakoan gara ohartzen daukaten benetako klima eraginaz”, Morenaren hitzetan.

2000. urteaz geroztik, klase kontzientziazat “klase kontzientzia klimatikora” salto egin dute ultra-aberatsek: “Konbinatzen dira, batetik, erregai fosiletan oinarrituriko kapitalismoaren eraginean kontzientzia eta beraz ondorio negatiboak tipitzeko gisan horren erreformatzeko beharra –beti ere irabaziak lortuz–, eta bestetik, aldaketa klimatikoa beraien klase interesentzat eta boterearentzat mehatxu izanaren kontzientzia altua. Horiei gehitu behar zaie finantza merkatuko mekanismoak eta ‘tekno-soluzioak’ [teknologia berrietan oinarrituriko aterabideak] bideratuz etekinak lortu ditzaketaren kontzientzia”, politologoaren arabera. Dakitelako “zaugarri” ere badi-rela, bai klima aldaketaren parean baita trantsizio politikoen aurrean ere.

Hortik dator klima eta trantsizio ekologikoaren politiketan kokatzeko estrategia –Morenak dioenez, luxuzko bunkerrak eraikitzea gauza bat da, baina ultra-aberats gehienek argi dute gehiago dutela irabazteko COP gailurren gisako hitzorduetan egonez–. Ondokoa dute helburu: eztabaida komeni zaien zentzura bideratzea eta erabaki politikoetan eragitea, beraien klasearentzako okerrera litzatekeena saihes-teko gisan eta beti ere, aberasteko gosea asetzeko. “Jet-set klimatikoak” izendatzen ditu klimatologo britainiar Kevin Andersonnek, beraien jet-set pribatua erabiliz dabiltzalako klimari buruzko gailur batetik bestera.

“KAPITALISMO BERDEAREN” BEHARRA, ABERATS SEGITZEKO

“Kapitalismo berdea” dute aterabide-tzat eta etengabe dabilta horren aldeko mezua predikatzen. Morenak argi utzi nahi du ultra-aberats ezagunak icebergaren punta baizik ez direla eta erabat estrukturatuta dagoela beraien estrategia: aditu, lobby talde, gobernuz kanpoko erakunde, *think-tanks* gogoeta laboratoriorio, NBEko burokrata, goi-funtzionario, zientzialari zein komunikatzaile, guztien artean lortzen dute “kapitalismo berdea” soluzio gisa saltzen. Diskurtsoa xeheki landua dute eta honen azterketa argia topatu deza-kegu *Fin du monde et petits fours* libu-

COP GAILURRETARA

argazkian ageri da Amazon-en jabe Jeff Bezos klimari buruzko COP26 gailurrean hitza hartzen. Erabaki gune horietan egon nahi dute ultra-beratsek, erabakiak bideratzeko gisan.

ruan. Nola ez, irakurketa ultra-liberala dute: estatuek ezingo diote aurre egin erronka klimatikoari, finantzaren eta enpresa pribatuen bidetik dator soluzioa. Urtez urte, COP gailurrez gailur doa uste hori errotzen. Pentsa, Abu Dhabi National Oil Company petrolio konpainiako zuzendari Sultan Al Jaber izanen da azaroan iraganen den COP28 gailurraren presidentea! Zein da beraz estatuen betebeharra? “Energia nazionalizatze politikekin edo garraio publikoa bermatzeko inbertsio masiboekin zuzenean esku hartu beharrean, inbertsio-funtsen eta trantsizioaren aldeko enpresen zerbitzura jarri behar dira gobernuak. Hori horrela, etekinak izanez gero eragile pribatuentzat dira, eta galerak badaude, Estatuarentzat,

hots, herritarrentzat”. Antolaketa hori martxan dela dio liburuaren egileak, eta adibidetzat dauka Europako Itun Berdea.

2009an Kopenhagen egindako COP15ean sentitu zen sukalde lanaren emaitza: “Epe luzera bi gradu beroketa ez gainditzearen helburua garaipen gisa ikusi zuten eliteek: karbono isurketa apalaren aldeko trantsizioaren beharra zekarren, eta inbertsio ikuspegitik, kapitalismo berdearen bidea segurtatua zitzaien”. Helburu lauso hori betetze-ko betebehara ala aldaketarik ez zitzaien behartu estatuei. Orduz geroztik, gutxi ala asko, horretan gara. Paraleloki, finantza merkatuan salerosi daitekeen balore gisa kokatzen dute karbonoa ultra-beratsek, eta ingurune naturaletan

inbertituz CO2 isurketak konpentsatzeko aukera soluzio gisa zabaltzen dabil-tza –nahiz eta nahiko argi geratzen ari den karbono-merkatuak ez dakarrela behar genukeen isurketen gutxitzea-. Hots, oinarrian duten helburua beterik dute: trantsizioa deitzen zaion horrekin aberasten segitzen dute.

Morenak ondokoa dio *Marianne* komunikabideari eskainitako elkarrizketan: “Ultra-beratsek eragozten dute ekologiari buruzko eztabaida”, kapitalismo berdea “soluzio bakar” gisa kokatzea lortuz. Klase gisa antolaturiko estrategia hori kontuan harturik, are beharrezkoagoa zaigu “aldaketa klimatikoaz” hitz egin beharrean “justizia klimatikoaz” hitz egitea. Klase-borroka ere badelako klima larrialdiarena. ●

ZINKUNEGI
OPTIKA

Hernani 23 · 20004 Donostia

T. 943 420 624

www.zinkunegioptika.com

